

Komunikat prasowy

Luksemburg, 23 listopada 2021 r.

Oszacowany przez Komisję Europejską poziom błędu w wydatkach w obszarze unijnej polityki spójności daje niepełny ogłęd sytuacji

Komisja Europejska publikuje raz do roku szacunki dotyczące poziomu nieprawidłowości w wydatkach w obszarze unijnej polityki spójności. W tym celu Komisja przeprowadza szeroko zakrojone prace w zakresie zatwierdzania rocznych zestawień wydatków państw członkowskich oraz weryfikowania wiarygodności podawanych przez te państwa informacji na temat prawidłowości wydatków w tym obszarze polityki. W opublikowanym dzisiaj sprawozdaniu Europejski Trybunał Obrachunkowy uznał jednak, że odnośne poziomy błędu publikowane przez Komisję nie są ostateczne i najprawdopodobniej są niższe od rzeczywistego poziomu nieprawidłowości w wydatkach w ramach polityki spójności. Ten stan rzeczy wynika z niedociągnięć, które kontrolerzy wykryli w systemie kontroli Komisji.

Polityka spójności ma na celu zmniejszenie dysproporcji w poziomach rozwoju między różnymi państwami członkowskimi i regionami UE. Stała się ona największym obszarem polityki UE, na który przeznaczają się ponad jedną trzecią unijnego budżetu (390 mld euro w latach 2014–2020). Jednocześnie jest to obszar, w którym wydatki są obciążone wysokim ryzykiem ze względu na złożoność przepisów oraz fakt, że duża część z nich ponoszona jest na zasadzie zwrotu zadeklarowanych kosztów. Każdego roku po zakończeniu przez instytucje audytowe państw członkowskich audytów wydatków w obszarze polityki spójności Komisja Europejska przeprowadza weryfikacje i ocenę tych prac i ustaleń audytorów poszczególnych państw członkowskich. Na tej podstawie stara się potwierdzić, czy zgłoszony przez państwa członkowskie poziom błędu rezydualnego w wydatkach w obszarze polityki spójności nie przekracza progu 2%.

– System kontroli własnej Komisji nie rekompensuje w wystarczającym stopniu uchybień występujących w pracach instytucji audytowych państw członkowskich, jeśli chodzi o weryfikację wydatków w obszarze polityki spójności – stwierdził Tony Murphy, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie. – Szacowany poziom błędu podawany przez Komisję co roku w sprawozdaniach z działalności właściwych dyrekcji generalnych, jak i w sprawozdaniu rocznym Komisji z zarządzania i wykonania nie jest ostateczny i może odpowiadać jedynie poziomowi minimalnemu.

Trybunał zwraca uwagę, że w przypadku okresu 2014–2020 Komisja zwalnia początkowo zatrzymaną kwotę równą 10% płatności nawet wtedy, gdy posiada dowody świadczące o tym, że w wydatkach ujętych w danym zestawieniu wystąpił poziom błędu przekraczający 2%. Jest to co prawda zgodne z przepisami rozporządzenia, ale nie z nadrzędnym celem mechanizmu

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

zatrzymania płatności, który ustanowiono w celu ochrony budżetu UE. Kontrolerzy Trybunału odnotowali pewne zmiany na lepsze w odniesieniu do okresu 2021–2027, np. Komisja nie może już zatwierdzać zestawień wydatków, w których łączny poziom błędu rezydualnego przekracza 2%, będzie jednak nadal zwalniać zatrzymaną kwotę – obniżoną do 5% płatności – zanim przeprowadzi kontrole prawidłowości wydatków. Zmiany te wciąż nie pozwolą w pełni zrealizować celu ochrony budżetu UE.

W ramach przeglądów dokumentacji Komisja dąży do zweryfikowania informacji na temat prawidłowości wydatków przekazywanych przez państwa członkowskie. Kontrolerzy odnotowali jednak nieodłączne ograniczenia sprawiające, że nieprawidłowe wydatki pozostają niewykryte i nieskorygowane. Przeglądy dokumentacji mają tylko ograniczoną wartość dodaną, jeśli chodzi o potwierdzenie prawidłowości transakcji leżących u podstaw obliczeń oraz ważności zgłoszonych łącznych poziomów błędu rezydualnego. Choć przeglądy te stanowią element podejścia opartego na analizie ryzyka stosowanego przy typowaniu programów operacyjnych do objęcia kontrolami zgodności Komisja nie zawsze wybierała te instytucje audytowe, które otrzymały najwyższą punktową ocenę ryzyka. Ponadto nie przedstawiła dokumentacji wystarczającej do uzasadnienia wyboru określonych instytucji audytowych.

Kontrole zgodności, w ramach których Komisja sprawdza kwalifikowalność operacji oraz powiązanych z nimi wydatków, stanowią najważniejszy aspekt oceny prac i odnośnych ustaleń instytucji audytowej. Kontrolerzy Trybunału zwracają szczególną uwagę na wysoką częstość występowania niewykrytych błędów znalezionych przez Komisję, pomimo że przeglądami objęła ona niewielką próbę operacji. Można stąd wywnioskować, że w wielu pozostałych operacjach oraz wydatkach nieskontrolowanych przez Komisję prawdopodobnie występują dodatkowe błędy.

Niemniej Komisja wykorzystuje wyniki tych prac jako podstawę do określenia kluczowych wskaźników efektywności, które mają stanowić najdokładniejsze oszacowanie poziomu błędu rezydualnego w wydatkach w obszarze polityki spójności. Zdaniem kontrolerów Trybunału ten kluczowy wskaźnik efektywności jest minimalnym szacunkowym poziomem błędu, który ponadto nie jest ostateczny, gdyż poziom błędów zgłoszone przez państwa członkowskie mogą podlegać ponownej ocenie i podwyższeniu w związku z trwającymi lub przyszłymi pracami kontrolnymi Komisji. Na tej podstawie kontrolerzy stwierdzili, że w swoim kluczowym dokumencie zapewniającym rozliczalność – tj. w rocznym sprawozdaniu z zarządzania i wykonania – Komisja najprawdopodobniej podaje poziom błędu w wydatkach w ramach polityki spójności, który jest niższy od poziomu rzeczywistego. Z myślą o poprawie sprawozdawczości na temat prawidłowości wydatków w obszarze polityki spójności w nowym okresie programowania kontrolerzy Trybunału sformułowali cztery zalecenia dla Komisji.

Informacje ogólne

W polityce spójności UE ramy kontroli i uzyskiwania pewności funkcjonują w oparciu o dwa cykle kontroli – krajowy cykl na szczeblu państwa członkowskiego oraz późniejszy cykl na szczeblu Komisji Europejskiej. Wiąże się to faktem, iż Komisja oraz władze państw członkowskich zarządzają wspólnie wdrażaniem polityki spójności oraz finansowaniem w ramach tej polityki. Koncepcję tę nazywa się zarządzaniem dzielonym.

Sprawozdanie specjalne nr 26/2021 pt. „Prawidłowość wydatkowania środków w obszarze unijnej polityki spójności – Komisja co roku przedstawia informacje na temat minimalnego szacowanego poziomu błędu, ale nie są one ostateczne” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu).

Miesiąc temu Trybunał opublikował również sprawozdanie na temat [finansowania opartego na wynikach w obszarze polityki spójności](#).

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie.

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 553 547